

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 14 września 2011 r.

**Pani
Katarzyna Karczewska
Dyrektor Domu Dziecka
w Supraślu**

LBI- 4101-05-03/2011
P/11/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Domu Dziecka w Supraślu (zwanym dalej „Domem” lub „Placówką”) kontrolę jego funkcjonowania i współdziałania z innymi instytucjami na rzecz powrotu dzieci do wychowania w rodzinie w latach 2008 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym w dniu 1 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność Placówki. Podstawą tej oceny było przede wszystkim:

- zatrudnienie kadry opiekuńczo - wychowawczej o odpowiednich kwalifikacjach, w wymiarze zapewniającym dzieciom należyłą opiekę,
- rzetelne i zgodne z obowiązującymi przepisami postępowanie wobec dzieci i ich rodzin, zapewnienie wychowankom właściwej opieki, w tym pedagogiczno-psychologicznej, należycie prowadzona praca socjalna na rzecz utrzymywania związków z ich rodzinami naturalnymi oraz współpraca z instytucjami pomocy społecznej i sądami rodzinnymi,
- podejmowanie skutecznych działań na rzecz powrotu dzieci do wychowania w rodzinie;
- wydatkowanie środków publicznych na finansowanie kosztów działalności Placówki zgodnie z planem finansowym.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz.1701 ze zm.

1. W okresie objętym kontrolą w Placówce realizowano program naprawczy, w wyniku którego zmniejszyła z 45 do 30 liczba miejsc i dzieci tam przebywających, a obsada kadrowa dostosowana została do wymaganych normatywów. Zmienił się także charakter placówki z wielofunkcyjnej na socjalizacyjną. Zgodnie z wymogami § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych² jej organizację, a także zakres sprawowanej opieki nad dziećmi określono w regulaminie organizacyjnym i Statucie. W regulaminie wskazano także prawa dziecka wynikające z art. 70 ust 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³ oraz stosownie do wymogu § 14 ust. 2 rozporządzenia MPiPS określono sposób ich realizacji.

2. Opiekę nad dziećmi powierzono pracownikom merytorycznym, posiadającym wymagane kwalifikacje zawodowe, określone w § 37 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz § 38 ust. 1 rozporządzenia MPiPS. Zgodnie z wymogami § 8 rozporządzenia w placówce zatrudnieni byli wychowawcy, pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny, a obecna obsada kadrowa odpowiada standardowi opieki. Dzieciom wymagającym szczególnej troski zapewniono udział w zajęciach specjalistycznych, prowadzonych zarówno w Placówce jak i poza nią oraz opiekę w porze nocnej zgodnie z wymogami § 25 ust. 6 rozporządzenia MPiPS.

3. W Placówce właściwie realizowano zadania opiekuńczo-wychowawcze. Planowe zajęcia koncentrowały się głównie na korygowaniu niewłaściwych postaw i zachowań dzieci, poprawie ich wyników w nauce, przygotowaniu do życia w społeczeństwie i w środowisku rówieśników oraz rozwijaniu ich zainteresowań. Z udziałem psychologa realizowano także zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne, a wszystkie czynności ilustrujące procesy wychowawcze dzieci właściwie dokumentowano. W Domu opracowywano indywidualne plany pracy z dzieckiem, uwzględniające działania krótkoterminowe i długoterminowe, tj. dokumentację wymaganą § 12 rozporządzenia MPiPS. Modyfikacji planów dokonywano w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka, co najmniej dwa razy w roku (tj. zgodnie z postanowieniami § 12 ust. 6 rozporządzenia).

W przypadkach negatywnych zachowań wychowanków, reagowano niezwłocznie, wyjaśniając sprawę z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem oraz powiadamiając właściwy sąd. Przejawy złego zachowania wychowanków były także analizowane przez Stały Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka (zwany Zespołem), który prawidłowo

² Dz. U. Nr 201, poz. 1455, zwane dalej „rozporządzeniem MPiPS”

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.

realizował wyznaczone mu zadania. W trakcie posiedzeń analizowano stosowane metody pracy z dziećmi i ich rodzinami, dokonywano oceny aktualnej sytuacji rodzinnej każdego dziecka, stanu jego zdrowia. Na tej podstawie dokonywano oceny zasadności dalszego pobytu wychowanków w Placówce. Posiedzenia Zespołu odbywały się z częstotliwością określoną w § 10 ust. 3 rozporządzenia MPiPS, a w spotkaniach uczestniczyli także zaproszeni pracownicy PCPR w Białymstoku i Sokółce, Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Białymstoku, a także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele Policji.

4. Właściwie realizowano zadania związane z pracą socjalną. Placówka systematycznie kontaktowała się z rodzinami wychowanków, ustalając ich aktualną sytuację socjalno-bytową. W terminach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁴, przeprowadzano wywiady środowiskowe, aktualizując je zgodnie z wymogiem art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Organizowano spotkania rodziców z dziećmi na terenie placówki oraz korzystano z możliwości czasowego urlopowania dzieci do domu rodzinnego.

5. W efekcie działań podejmowanych przez Dom, troje wychowanków powróciło do rodziny biologicznej, dwoje umieszczono w rodzinach zastępczych, a 12 dzieci zostało adoptowanych. Czas trwania procedury powrotu dziecka do środowiska rodzinnego – w zależności od sytuacji prawnej - wynosił od 2 miesięcy do 47 miesięcy od chwili umieszczenia w Placówce. Najdłużej trwał proces związany z pozbawieniem praw rodzicielskich (nawet 16 miesięcy) oraz znalezieniem rodziny dla dziecka, który wynosił od 3 do 32 miesięcy od ustanowienia opiekuna prawnego.

6. W badanym okresie Placówka finansowana była przez Powiat Białostocki oraz z rachunku dochodów własnych (tj. darowizny, nawiązki sądowe, itp.) zgodnie z uchwałą Nr XXV/205/2005 Rady Powiatu Białostockiego z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie rachunków własnych powiatowych jednostek budżetowych.

W latach 2008 – 2010 środki finansowe w wysokości odpowiednio: 1.285,8 tys. zł, 1.228,3 tys. zł i 1.190,1 tys. zł wydatkowano zgodnie z planem finansowym. Środki te przeznaczono na wydatki bieżące związane z utrzymaniem placówki oraz na wynagrodzenia osób tam zatrudnionych, które w poszczególnych latach stanowiły odpowiednio 66 %, 68,4 % i 66,8 % wydatków ogółem. W budżetach Placówki nie uwzględniono jednak zgłaszanych potrzeb inwestycyjnych, związanych z budową nowego ogrodzenia.

⁴ Dz. U. Nr 77, poz. 672 ze zm. rozporządzenie uchylone z dniem 2 lutego 2011 r.

Prawidłowo wyliczono średni, miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce, który w latach 2008 – 2011 wynosił odpowiednio: 2.203 zł, 2.719 zł, 2.439 zł, 2.676 złotych. Kwoty te skalkulowano zgodnie z wymogami art. 6 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej, a kalkulację zatwierdził Starosta Powiatu Białostockiego.

* * *

Wobec braku ustaleń negatywnych Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych, a także nie oczekuje od Pani Dyrektor przekazania informacji o wykorzystaniu uwag i ocen, o której mowa w art. 62 ust. 1 ustawy o NIK.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR